

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321200840
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2321200840.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou vo veci osvojenia a starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.. T.. D. XXX/X, F., toho času v starostlivosti žiadateľky o náhradnú rodinnú starostlivosť, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: maloletej matky - L. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.. T.. D. XXX/X, F., zastúpená zákonnými zástupcami, matkou: J. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.. T.. D. XXX/X, F. a otcom: I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.. T.. D. XXX/X, F., toho času Ú. M. F. A. G. P. W. M. U., a otca - M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. L., toho času bytom E. B., U. X, Y., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta na vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Vyslovuje sa osvojiteľnosť maloletého dieťaťa, R. D., narodenej XX.XX.XXXX.

II. Obmedzuje sa výkon rodičovských práv a povinností obom rodičom, a to právo a povinnosť zastupovať maloleté dieťa, vrátane jeho zastupovania pred súdmi, štátnymi orgánmi a orgánmi samosprávy, právo a povinnosť spravovať majetok maloletého dieťaťa ako aj právo a povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, a všestranný vývin, vrátane rozhodovania o určení zdravotného poistenia a lekárskeho zákroku, vyžadujúcich súhlas zákonných zástupcov, ako aj celkového poistenia maloletého dieťaťa, pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, vodičského preukazu a cestovného pasu, rozhodovania vo všetkých otázkach vzdelávania sa maloletého dieťaťa a jeho prípravy na budúce povolanie, a to do dňa dosiahnutia plnoletosti maloletého dieťaťa alebo do dňa právoplatného osvojenia.

III. Maloletému dieťaťu sa v rozsahu obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností rodičom za opatrovníka ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

IV. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.02.2021 domáhal vyslovenia osvojiteľnosti maloletého dieťaťa a obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností obom rodičom, a to s poukazom na skutočnosť, že maloletá bola na základe rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Galanta sp. zn. 12P/13/2020 zo dňa 28.01.2020 dočasne umiestnená do CDR R. P., kde sa maloletá nachádza od 04.02.2020 nepretržite. Odo dňa jej umiestnenia sa maloletá nachádza v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča, kde sa dobre adaptovala. V čase umiestnenia maloletá nemala zapísaného otca v rodnom liste. Maloletá bola dňa 17.08.2020 zaradená do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Dňa 28.08.2020 bol ÚPSVaR Trnava vydaný súhlas k nadviazaniu osobného vzťahu medzi

žiadateľkou o náhradnú rodinnú starostlivosť a maloletou. Po troch interakciách bol proces nadviazania osobného vzťahu medzi žiadateľkou o náhradnú rodinnú starostlivosť a maloletou ukončený, a to z dôvodu zapísania otca do rodného listu maloletej. Dňa 21.10.2020 Úrad vykonal šetrenie v domácnosti starej matky zo strany matky maloletej. Stará matka počas rozhovoru uviedla, že maloletá matka sa zdržiava v jej domácnosti a pracuje brigádnicke v drogérii, nakoľko ešte je maloletá. O otcovi vedela stará matka uviesť len to, že nechce, aby býval v jej domácnosti a o jeho pobyte uviedla len to, že by mal bývať niekde na ubytovni. Od starej matky zo strany otca sa zistilo, že sa otec zdržiava na ubytovni B. F. Y.. Následne Úrad vykonal šetrenie na uvedenej ubytovni, kde boli zastihnutí obaja rodičia maloletej, ktorí uviedli, že na ubytovni bývajú asi mesiac. Otec maloletej pracuje s príjmom cca. 260,- Eur brutto za 10 odpracovaných dní. Matka maloletej uviedla, že pracuje brigádnicke v pekárni, jej príjem je 20,- Eur za 8 hodín. Za ubytovanie platia 5,50 Eur za osobu na noc. V ubytovni by sa chceli zdržiavať najdlhšie do Vianoc, potom by chceli nájsť podnájom v Y.. Obaja rodičia uviedli, že momentálne sú bez telefónov, nakoľko majú rozbité telefóny a preto nekontaktovali maloletú v CDR. Otec v rozhovore uviedol, že sa dal zapísať do rodného listu kvôli tomu, že je otcom maloletej a že ju chce navštevovať. Otcovi bolo vysvetlené, že z toho vyplývajú nielen práva, ale aj povinnosti. Oboch rodičov sa pýtali na to, či sa v rodine nachádza niekto, kto by sa mohol alebo chcel o maloletú starať. Matka uviedla, či by nebolo možné, aby sa o maloletú starala jej matka, na čo jej bolo uvedené, že oni ako maloleté deti vyrastali v detskom domove, ich matka im nevedela dostatočne zabezpečiť riadnu výchovu a výživu a k tomu sa stará matka ešte pred umiestnením maloletej do CDR vyjadrila, že ona o maloletú nemá záujem, resp. nemôže zabezpečovať celodennú starostlivosť o maloletú, nakoľko sa 24 hodín stará o svojho ŤZP syna. Otec maloletej uviedol, že so svojou matkou nemá žiaden kontakt a tak isto nepozná z rodiny nikoho, kto by sa mohol alebo chcel o maloletú starať. Vzhľadom k tejto situácii obaja súhlasili s pokračovaním procesu náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Dňa 29.10.2020 Úrad požiadal ÚPSVaR A. o opätovné sprostredkovanie procesu náhradnej rodinnej starostlivosti, nakoľko bolo Úradom v spolupráci s CDR zhodnotené, že pokračovanie procesu náhradnej rodinnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletej. Dňa 18.11.2020 bol vydaný súhlas s nadviazaním osobného vzťahu medzi žiadateľkou a maloletou. Interakcie boli psychologom z CDR R. P. vyhodnotené ako úspešné. Dňa 29.12.2020 bol Úrad oboznámený, že uplynula lehota na splnenie podmienok osvojitelnosti maloletej. Rodičia maloletej a ani biologická rodina sa o maloletú od jej umiestnenia žiadnym spôsobom nezaujímali a rodičia maloletej do dnešného dňa nevykonali žiadne kroky k nadviazaniu kontaktu s maloletým dieťaťom. V súčasnosti je maloletá na základe uznesenia sp. zn. 32P/20/2021 zo dňa 16.02.2021, dočasne zverená do starostlivosti žiadateľky. Dňa 18.02.2021 Úrad vykonal šetrenie na poslednej známej adrese rodičov. Na ubytovni bola zastihnutá len maloletá matka, ktorá bola oboznámená, že bude zo strany Úradu podaný návrh na vyslovenie osvojitelnosti maloletej, nakoľko obaja rodičia nejavia žiaden záujem o maloletú a ani dobrovoľne neplnia vyživovaciu povinnosť voči maloletej. K návrhu sa maloletá matka nevedela vyjadriť, uviedla len to, že si to spolu s partnerom musia premyslieť. Úrad nezistil, že by rodičom bránila akákoľvek závažná prekážka v prejavení skutočného záujmu o maloletej a tak isto navrhovateľovi nie je známa žiadna iná okolnosť, ktorá by bránila vysloveniu osvojitelnosti maloletého dieťaťa. Na strane maloletého dieťaťa neboli žiadne okolnosti vylučujúce účelu osvojenia. Maloleté dieťa je zdravé.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa a kolízneho opatrovníka, rodným listom maloletého dieťaťa, oznámením Centra pre deti a rodiny R. P. o splnení podmienok na osvojenie zo dňa 29.12.2020, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 12.04.2021 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

3. Maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Dňa 28.08.2020 došlo pred súdom k určeniu otcovstva k maloletej súhlasným vyhlásením rodičov. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/13/2020-19 zo dňa 28.01.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil N. M. A. povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R. P. s tým, že sa maloleté dieťa ponecháva v starostlivosti Centra pre deti a rodiny R. P. do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Následne uznesením tunajšieho súdu č.k. 32P/20/2021-19 zo dňa 16.02.2021, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, sa maloleté dieťa zverilo do starostlivosti záujemkyne o náhradnú rodinnú starostlivosť, až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/84/2020. Na tunajšom súde okrem tohto konania, prebieha aj konanie pod sp. zn. 12P/84/2020 o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktoré bolo uznesením súdu č.k. 12P/84/2020-98 zo dňa 27.04.2021 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 19P/36/2021. Ďalej na tunajšom súde prebieha aj konanie pod sp. zn. 19P/36/2021 o zverenie

maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. V predmetnom konaní súd nariadil termín pojednávania na deň 07.06.2021.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.04.2021 súd zistil, že dňa 12.04.2021 bolo vykonané šetrenie v domácnosti žiadateľky o náhradnú rodinnú starostlivosť. Počas návštevy bol v domácnosti poriadok na požadovanej úrovni. Maloletá má u žiadateľky k dispozícii dostatok oblečenia, hygienických potrieb a ostatných vecí, potrebných pre uspokojenie všetkých jej potrieb. Počas návštevy bola maloletá čisto oblečená, primerane počasiu. Usmievala sa, neprejavovala strach z cudzích osôb. Medzi ňou a žiadateľkou bolo možné spozorovať, že vzniká citová väzba a že žiadateľka je pre maloletú opornou osobou. Žiadateľka počas pohovoru uviedla, že maloletá nie je kontaktovaná rodičmi, ani inými rodinnými príslušníkmi. Kolízny opatrovník maloletej v podanej správe konštatoval, že šetrením sa nezistili nedostatky v poskytovanej starostlivosti o maloletú.

5. Na pojednávaní dňa 15.04.2021 rodičia maloletej zhodne prehlásili, že súhlasia s návrhom v celom rozsahu. Obaja žijú na ubytovni s tým, že obaja majú príjmy len z brigád. Otec má príjem vo výške 108,- Eur mesačne a matka vo výške cca. 100,- Eur mesačne. Taktiež nemajú priestor na ubytovanie maloletého dieťaťa. Bývajú v jednej izbe, ktorá je vo veľmi malej rozlohe, cca. 2x3 m. Ďalej rodičia zhodne vyhlásili, že sa o maloletú nezaujímali z dôvodu, že si uvedomili, že je v záujme ich dieťaťa, aby vyrastalo v rodine, kde budú vytvorené podmienky o jeho starostlivosti. Nechceli si vytvárať citovú väzbu a zasahovať do súčasnej výchovy. Uvedený postup konzultovali aj so starou matkou otca maloletej a usúdili, že je to na prospech všetkých zúčastnených.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaniach vo veci dňa 15.04.2021 a dňa 20.05.2021 uviedla, že od umiestnenia maloletej v Centre pre deti a rodiny R. P., t.j. od 04.02.2020, rodičia neprejavujú o maloletú žiadny záujem. Záujem prejavila len stará matka zo strany matky, ktorá sa telefonicky informovala o maloletú. Dňa 28.08.2020 bol otec zapísaný do rodného listu maloletej, pričom od uvedeného dátumu sa o maloletú nijako nezaujímal. Z uvedeného dôvodu uplynula lehota v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine ako podmienka vyslovenia osvojiteľnosti. Navrhla vyhovieť podanému návrhu v celom rozsahu.

7. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

8. Podľa § 137 ods. 2 CMP, ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

9. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

10. Podľa § 138 ods. 2 CMP, maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov, je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom.

11. Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vylúčiť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

12. Podľa § 141 CMP, o osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

13. Podľa § 142 CMP, súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

14. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len ZR), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 38 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 39 ods. 3 ZR, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

17. Podľa § 60 ods. 1 ZR, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 61 ods. 1, 2 ZR, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) ZR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

20. Konanie o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa predchádza konaniu o osvojenie maloletého. V rámci konania o vyslovenie osvojiteľnosti súd zisťuje najmä rodinné, bytové a sociálne pomery rodičov, prekážky, ktoré im bránia v prejavovaní skutočného záujmu o dieťa a úprave rodinných a sociálnych pomerov. Zároveň na strane dieťaťa skúma aj okolnosti, ktoré by vylučovali vyslovenie osvojiteľnosti a jeho následné osvojenie, ktorým môže byť napríklad jeho zdravotný stav. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá R. pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Otcovstvo k maloletej bolo určené dňa 28.08.2020 súhlasným vyhlásením rodičov. Matka sa o svoje dieťa od narodenia nezaujíma. Rovnako ani otec od určenia otcovstva neprejavil záujem o maloleté dieťa. Obaja rodičia pred súdom zhodne vyhlásili, že s podaným návrhom súhlasia, pričom maloleté dieťa nekontaktovali, keďže si nechceli vytvárať citovú väzbu a zasahovať tak do jej výchovy. Mali za to, že je v záujme maloletej, aby vyrastala v rodine, v ktorej jej bude zabezpečená riadna starostlivosť. O maloletú sa taktiež nikto nezaujíma z biologickej rodiny, či príbuzenstva. Maloletá sa v súčasnosti nachádza na základe uznesenia č.k. 32P/20/2021-19 zo dňa 16.02.2021 v starostlivosti žiadateľky o náhradnú rodinnú starostlivosť, s ktorou si postupne vytvára citovú väzbu.

21. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu, keďže boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, nakoľko sa rodičia o maloleté dieťa od jeho narodenia, resp. otec od určenia otcovstva, nezaujímajú a na strane dieťaťa neexistujú okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia, súd vyslovil osvojiteľnosť maloletej.

22. Keďže rodičia odo dňa narodenia dieťaťa svoje povinnosti vyplývajúce im z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec a ani nezabezpečujú výchovu a výživu maloletého dieťaťa, súd zároveň rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností obom rodičom, spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia, pričom maloletému dieťaťu v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností rodičom ustanovil za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, ktorý súhlasil s ustanovením do tejto funkcie. Rodičia s uvedeným postupom súdu taktiež vyjadrili súhlas, pričom súd dospel k záveru, že takéto rozhodnutie bude v najlepšom záujme maloletej R..

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdal.

Proti tomuto rozsudku môžu rodičia a zákonní zástupcovia maloletej matky podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).